

Õpikute tegija kandib raha Bahamale

Ülikallilt riigi toel õpikuid tegev kirjastus Avita viib kasumi Bahama riulifirmale, kust tilgub raha tagasi töötajate arvele.

Oliver Rand

oliver@epl.ee

Avita deklareerib igal aastal peaaegu nullkasumit, kuid pistab Bahamal registreeritud riulifirma Publishers Group S. A. abil aastas taskusse vähemalt 25 miljonit krooni. Hiigelkasum tuleb koolides kasutatavate õpikute kuni kolm korda kallimast müümisest.

Eesti Päevalehe käsutuses on väljavõtted kirjastuse Avita rahaülekannetest, millest lähtub, et umbes kuu jooksul on Avita kandnud Bahama riulifirmale sadu tuhandeid kroone.

Nii on ametlikes dokumentides kirjas, et Avita tellib Bahama firmalt trükitenuseid, kuid tegelikult trükib firma õpikuid hoopis Leedus ja Lätis. Ka kan-

nab Bahama firma Avita töötajatele üle kindlaid rahasummasid.

Eesti Päevalehe arvutusel peaks näiteks algklasside matemaatikaõpiku trüki- ning paberikulud olema umbes 12 krooni. Avita andmeil moodustavad trüki- ja paberikulud 50 protsenti õpiku lõpphinna, seega peaks matemaatikaõpik maksma umbes 24 krooni. Maksab 45 krooni.

Avita direktor Ly Aunaste nimetas südistusi absurdseks. "See on *bullshit*. Võrrelge eesti õpiku hinda maailmaturu hindadega, siis näete, et meie õpikud on kolm korda odavamad," väitis Aunaste.

Ly Aunaste ei osanud midagi öelda ettevõtte möödunud aasta kasumi kohta, kuid kütuseäri ja ning

muusikakontsertide korraldamisega tegelev Avita praegune tegevjuht Aivar Riisalu hindas kasumi umbes 900 000 kroonile.

Riisalu ei osanud vastata, miks kannab Bahama firma regulaarselt ettevõtte pearaamatupidajale, haridusministeeriumi endise kantsleri Georg Aheri abikaasa nimele üle toetussummasid. "See väljub hetkel minu mäluulatusest, kuid Bahamal on odavam trükkida

ning seetõttu eelistasimegi sealse firma teenuseid," lausus Riisalu.

Avitaga õpikute tegemisel konkureerinud TEA Kirjastuse juhatuse esimees **Silva Tomingas** (pildil) tunnistas, et teda paneb imestama, miks riik ei tee õpikute puhul riigihankekonkurssi. "Seda oleks vaja selleks, et ei sünniks hämaraid asju. Tean, et Avital olid kunagi väga lähedased suhted haridusministeeriumiga."

Tomingase sõnul on õpikute tegemine küll väga kallis ettevõtmine, kuid kuna tiraažid on suured, võiks õpikud olla odavamad.

Haridusministeeriumi õppekavade talituse juhataja Kersti Kaldma sõnul ei ole riigil ettekujutust, kuidas õpikute hind kujuneb.

"Ma ei soovi kommenteerida, kas Avita tegevuse vastu on meile laekunud kaebusi, kuid hiljuti tekitas nii Avita kui ka teise Eestis õpikute trükkimisega tegeleva firma Koolibri esindajates negatiivset vastukaja meie soov hakata õpikute hinnaga seonduvat paremini kontrollima," lausus Kaldma.

Avita õpik ei tunnista Eesti kohanimesid

■ Kirjastuse Avita värske 9. klassi geograafiaõpik sisaldab hulgaliselt faktivigu, sest ei tunnista Võrtsjärve ning nimetab Kohtla-Järvet Kohtla-Irveks.

"Õpik ilmus USA-d laastanud orkaani ajal ning küsisin seepeale õpilastelt, kas nad panevad tähele, millist kahju Florida orkaan on Eestile tekitanud," lausus Pärnu Koidula gümnaasiumi geograafiaõpetaja Vaike Somelar.

Võrtsjärve ei ole õpikus oleval kaardil nimetatud ning teiste märkimisväärsete vigadena on Kohtla-Järvet nimetatud Kohtla-Irveks, Pandivere kõrgustik on osaliselt toodud kohta, kus asub Pärnu madalik. Ohne jõgi on nimetatud Ihne jõeks ning Vändrast on saanud Ändra.

Somelari kinnitusele ei saa üheksandate klasside õpilased vigase geograafiaõpiku tõttu korralikult eksamiteks valmistuda.

"Kui juba õpik valetab, siis millist haridust me tahame lastele anda? Saan aru, et võib-olla ei ole geograafia haridusministeeriumile prioriteet, kuid õpikud peaksid olema korrektsed," osutas Somelar. Tema sõnul ei jää õpilastel muud üle, kui vigu täis olevast õpikust edasi õppida.

"Õpik maksis 96 krooni ning keegi ei hakka seetõttu lisakulutust tegema," märkis geograafiaõpetaja. "Nii et lepime sellega, et õpikus on Eesti pindala toodud kilomeetrites, mitte ruutkilomeetrites nagu pindala puhul tavaks."

Oliver Rand

60 miljonit

Riik eraldab aastas omavalitsustele õpikute ostmiseks 60 miljonit krooni, selle raha maksavad koolid eelnevalt sõlmitud hankepingute alusel Avitale ja Koolibrile.